

er blevet draget med ind som den, der skulde bære en Del af Byrden; thi det er aabenbart, at lige saa vist som Staten har Interesse af, at de Eiendomme, der ere dens forskjellige Statteobjekter, ere af den Beskaffenhed, at de kunne give Statter, ligesaa vist er ogsaa den store Kommune interesset i, at de Eiendomme, af hvilke den til alle sine Sællesforanstaltninger skal have sine Hjælpefulder, ikke ere for haardt medtagne. Seg veed nu ikke, hvorledes denne Sag nærmere skal kunne ordnes, men, uagtet Tiden er langt fremrykket, har jeg dog troet, at det kunde være i høj Grad af Interesse, at der kunde finde en Underhandling Sted mellem Regjeringen og nogle af de Mænd, der ere bedst kjendte i de paagældende Egne, samt et Par Andre ved Siden af, som ere helt upartiske. Naturligvis er det ikke min Mening nu at komme til at gjøre noget Forslag, thi jeg vil i den Henseende hellere rette mig efter, hvad Regjeringen vil gjøre, da den jo er bedst inde i den Sag. Som den nu ligger for, er det jo et Slags Osværtsarbejde, og man maa ikke forlange, at det skulde være saaledes, som det bør være, som et Arbejde, der maatte anses for endeligt. Mig forekommer det altsaa, at man burde udstrække Byrdens Fordeling videre, ligesom man f. Ex. med Hensyn til Jordene, som erhverves ved visse offentlige Foranstaltninger, undertiden har udstrakt sig i meget vide Kredse. Seg erindrer f. Ex., at der er nogle Herreder i Ringkjøbing Amt, som have maattet bære en Del af Udgifterne til Løstør Kanals Anlæg, uagtet de ligge saaledes, at Ingen ret kan se, hvilken Nytte de have af denne Kanal. Naar man nu ser hen til de Jernbaneanlæg, som vi have havt, have de forskjellige Egne maatte tilskynde Noget, fordi de beregnedes at have Fordel af disse Anlæg, uagtet dette maaske kun i ringe Grad er Tilfældet. Det forekommer mig derfor ogsaa, at man her maa kunne gaa en lignende Vej og sige, at da adskillige Egne i dette Amt maaske ikke aldeles umiddelbart have Gavn af disse Foranstaltninger men derimod middelbart, kan man ogsaa med Billighed fralægge dem en Deltagelse i Byrden. Det er i Særdeleshed fra den Analogi, jeg henter min Anskuelse om, at det burde paalægges Amtet at udrede en Del af Omkostningerne. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, i hvilken Grad de enkelte Eiendomme skulle bære det, hørte jeg min ærede Sidemand (Steenstrup) udtale, at der kunde være Grund til at lade dem, der have en større Fordel, bære noget Mere. Dette er maaske muligt, men maaske disse ogsaa have lidt saa meget, at de vanskeligt kunne bære den Byrde, der paalægges dem. Men dette kunne vi ikke her give os af med, og der er efter min Mening paa en meget hensigtsmæssig Maade taget Hensyn hertil i de forskjellige Bestemmelser i denne Lov. Seg kan altsaa ikke sige Andet end, at jeg er tilfreds med dette Lovforslag, som det nu en Gang er. Seg tror ikke, at det har kunnet

være anderledes; men jeg haaber, at det gaar den øvrige Del af de her tilstedeværende Folkerepræsentanter som mig, at vi, hvis dette første Bidrag ikke skulde være tilstrækkeligt, da ere villige til efter at have modtaget nærmere Oplysninger at komme yderligere imøde, og jeg vilde ønske, at man ikke vilde for meget angste sig over de Byrder, som man nu har Udset til at faae, idet den hjælpende Broderhaand vistnok ikke vil blive ruffen tilbage, naar Byrderne skulle blive de Paagældende for tunge.

Berg: Det er jo utvivlsomt, som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgekreds (Frederiksen) udtalte, at Aarsagen til, at dette Lovforslag er fremkommet, er Stormfloden den 13de November f. A. De almindelige Bemærkninger, det ærede Medlem gjorde i denne Henseende, kan jeg derimod ikke tiltræde. Seg kan ikke erkjende, at der gik en Følelse gennem hele Folket af den Art, som han omtalte. Han sammenlignede den daværende Ulykke og den Berettigelse, der i Ulykken laa til en Erstatning, med Krigen og Berettigelsen til Krigsstadens Erstatning. Seg har vel set, at denne Paradox, som jeg vil kalde den, er bleven fremsat, men jeg har ogsaa set, at den ligesaa grundig er bleven modbevist. Seg kan ikke sjonne, at der er noget som helst Sammenligningspunkt mellem disse to Tilfælde. Ja, var Stormfloden, hvis Odelæggelsen gik ud over en Del af vort Land, direkte eller indirekte fremkaldt ved en Statsakt fra den danske Regjering til Fordel for den hele Stats Frelse, saa var der et Sammenligningspunkt; men ellers sjonner jeg ikke, at et saadant findes. Dette med Hensyn til Sammenligningen med Krigsstaten og Tabet i nærværende Tilfælde. Dernæst brugte det ærede Medlem et Ord gentagne Gange, haabe i det Store og i det Smaa, nemlig Erstatning; det er et Ord, som jeg paa ingen Maade kan erkjende og aldrig har erkjendt her kunde anvendes. Seg kan ikke erkjende, at her er et Tilfælde, hvor det kan kræves Erstatning enten af Enkelte eller af en større Samling enten hos Staten som saadan eller hos enkelte Dele af Staten. De Ulykker, der have rammet enkelte Egne, have rammet dem uden Nogens Skyld eller Brøde, og det var naturligt, at Ulykkens Art vilde afføde Medlidenhed og fremkalde Hjælp; men i Ordet Erstatning ligger der en juridisk Berettigelse, og den er selvfølgelig ikke til Stede. Seg er overbevist om, at heller ikke nogen af de Bedømmede nogenstunde har tænkt paa, at den var til Stede. I disse to Henseender er jeg altsaa fuldstændig enig med det ærede Medlem. Naar overhovedet Ulykketilfældet skildres af det ærede Medlem, tror jeg vel, at han havde Ret Almindelighed, men at han brugte lidt for grelle Farver, naar han mente, at man i flere Døgn havde opholdt sig paa Ryggene af Euse osv. (Frederiksen: Indtil flere Døgn!). Seg